

Διαφωτισμός και διαμόρφωση των πολιτικών ιδεολογιών στην Ελλάδα

Ενότητα 4: Εθνικισμός στα Βαλκάνια

Σπύρος Μαρκέτος
Τμήμα Πολιτικών Επιστημών

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Διαφωτισμός και διαμόρφωση των πολιτικών ιδεολογιών στην Ελλάδα

Εθνικισμός στα Βαλκάνια

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας

---

1. Ο λειτουργικός λόγος της ανάπτυξης των ιδεολογιών.
2. Η εμφάνιση του εθνικισμού και του φιλελευθερισμού.

Σκοποί ενότητας

- Να γίνει αντιληπτός ο λειτουργικός λόγος της ανάπτυξης των ιδεολογιών.
- Να αναλυθεί το πλαίσιο των ιδεολογιών και του 19^{ου} αιώνα.
- Να αναδειχθεί η εμφάνιση του εθνικισμού.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ο λόγος για την ανάπτυξη των ιδεολογιών

Ο λόγος για την ανάπτυξη των ιδεολογιών

- Με τη Γαλλική Επανάσταση οι μάζες γίνονται πολιτικός παράγοντας.
- Ο λειτουργικός λόγος της ανάπτυξης των ιδεολογιών ήταν να κινητοποιήσει τις μάζες.
- Αυτές οι ιδεολογίες έδωσαν το πλαίσιο για τις τεράστιες συγκρούσεις του 19^{ου} αιώνα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η εμφάνιση του εθνικισμού

Η εμφάνιση του εθνικισμού

- Αυτό που απέκτησε από πολύ νωρίς σχήμα ήταν ο εθνικισμός.
- Ο εθνικισμός δεν είναι ιδεολογία, είναι ένα ιδεολογικό στοιχείο.
- Όταν πρωτοεμφανίστηκε ο εθνικισμός συνδέθηκε κυρίως με την αριστερά και τον φιλελευθερισμό.

Η εμφάνιση του εθνικισμού

- **Βασική αρχή του εθνικισμού**
- Όλα τα μέλη του έθνους πρέπει να γίνουν και μέλη του κράτους και όλα τα μέλη του κράτους πρέπει να είναι μέλη του έθνους.
- Αρχές του έθνους: γλώσσα, φυλή, θρησκεία, πολιτισμός.
- Όσοι βρίσκονται εντός του έθνους πρέπει να έχουν κάποια δικαιώματα.

Η εμφάνιση του εθνικισμού

- Τα δικαιώματα του έθνους είναι: ελευθερία, ισότητα, αδελφοσύνη.
- Στον 20^ο αιώνα επίσης προστέθηκε το δικαίωμα στη μόρφωση, στην υγεία, στέγαση, εργασία.
- Στη Γαλλία αναπτύχθηκε η θεωρία ότι δεν είναι αντικειμενικά τα στοιχεία που συνθέτουν το έθνος. Δεν χρειάζεται να υπάρχει κοινή γλώσσα, θρησκεία κτλ.

Η εμφάνιση του εθνικισμού

Σύμφωνα με τον Γάλλο φιλόσοφο Ερνέστ Ρενάν

- Το έθνος στηρίζεται στην κοινή συνείδηση (υποκειμενική αντίληψη του έθνους).

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Σπύρος Μαρκέτος.
«Τίτλος Μαθήματος. Διαφωτισμός και διαμόρφωση των πολιτικών
ιδεολογιών στην Ελλάδα. Εθνικισμός στα Βαλκάνια». Έκδοση: 1.0.
Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Μαρία Φράγκου
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ